

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo, PL 36, 00521 HELSINKI
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Malmin lentoaseman ystävät ry
Helsinki-Malmin lentoasema, 00700 Helsinki
info@malmiairport.fi

Malmin lentoaseman ystävät ry on 24.10.2023 tehnyt EU-komissiolle kantelun Helsinki-Malmin lentokentän ja sen ympäristön lintu- ja luontodirektiivien alaisten luontoarvojen vaillinaisesta selvittämisestä ja niiden sivuuttamisesta alueen yleis- ja asemakaavoitusprosesseissa sekä ELY-keskuksen ja hallinto-oikeusasteiden päätöksissä.

Yhdistys on 8.11.2023 myös jättänyt korkeimmalle hallinto-oikeudelle Helsingin yleiskaavaa koskevan päätöksen purkuhakemuksen Malmin lentokentän alueen osalta sekä vaillinaisesti selvitettyjen luontoarvojen että Museoviraston määrittelemien RKY-kulttuuriperintöarvojen sivuuttamisen perusteella.

Helsingin kaupunki aikoo tiedotuksensa mukaan aloittaa loppuvuodesta 2023 Helsinki-Malmin lentokentän alueen eteläosan metsissä katurakentamishankkeita, jotka heikentävät ja hävittävät direktiivilajien elin- ja lisääntymisalueita EU-komission ja korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavana olevassa asiassa.

Jo aiemmin kaupunki on todistettavasti hävittänyt maakaasun runkoputken siirtotyömaan alta liito-oravan virallisesti rajattua ydinaluetta ilman luonnonsuojelulain edellyttämää poikkeamislupaa ELY-keskukselta, ja KAER Oy:n tarkoin menetelmin (koulutettujen vainukoirien avulla) tekemät riippumattomat selvitykset liito-oravan laajasta esiintymisestä lentokentän ympäristössä, mm. eteläpuolen luonnontilaisella lehtometsäalueella, on sivuutettu kaavoituksessa ja hallinto-oikeusasteiden päätöksissä.

Useista eliöluokista (esim. maahyönteiset, hämähäkkieläimet, matelijat, sammakkoeläimet, pikkunisäkkäät, lehtometsien aluskasvillisuus, jäkälät, sammalet) ja niihin mahdollisesti kuuluvista direktiivilajeista ja erityisesti suojeltavista lajeista ei ole edelleenkään tehty minkäänlaisia selvityksiä. Monivuotinen, selkeisiin lepakoiden siirtymäreitteihin ja ruokailualueisiin viittaava ultraäänikartoitus Malmin lentokentän niittyalueilla ja reunametsissä on sivuutettu, eikä niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ole selvitetty perinpohjaisesti, vaan vain silmämääräisten havaintokäyntien pohjalta.

Luontoarvot on selvitettävä huolellisesti kaikkien eliöluokkien osalta

Jokaisella kaavatasolla tehdyistä luontoarvoja koskevista valituksista huolimatta Malmin lentokentällä ja sen eteläpuolen asuinrakentamiseen asemakaavoitetulla alueella ei ole edelleenkään toteutettu yksityiskohtaista luontoarvojen selvitystä kaikkien eliöluokkien osalta. Kaupungin toiminta on tältä osin ollut selkeän tarkoitushakuista.

Aluetta ympäröivät metsät ovat Suomessa harvinaista ja luonnontilaista lehtometsää ja todennetusti laajalti liito-oravan elinaluetta. Riippumattomassa KAER Oy:n selvityksessä (2020) havaintoja liito-oravan esiintymisestä saatiin paljon kaupungin tekemiä selvityksiä laajemmalla alueella, mutta havainnot on asemakaavaprosessissa sivuutettu. Alueelta on myös pitkältä ajalta havaintoja mm. valkoselkätikasta, joka on Suomen uhanalaisimpia metsälintuja ja lintudirektiivin liitteen I laji, ja oli koko kaavoitusprosessin ajan Suomen lainsäädännössä erityisesti suojeltava laji samoin kuin lentokentällä ja sen ympäristössä tavattava ruisrääkkä. Itse lentokenttäalueella on vuonna 2022 havaittu ja valokuvattu luontodirektiivilaji koivuhiiren yhdyskunta, jonka laajuudesta ei ole olemassa mitään selvityksiä. Kaupungin kaavoitusprosessejaan varten luontoarvoista teettämät selvitykset ovat keskittyneet valikoitujen lajien pieniin esiintymälaikkuihin ottamatta huomioon niiden elinkelpoisuudelle välttämätöntä laajaa ja monimuotoista luontokokonaisuutta. Tiedot alueen direktiivilajeista ja erityisesti suojeltavista lajeista ovat monilta osin vakavasti puutteellisia.

Pyydämme ELY-keskusta kiireellisesti asettamaan vaarantamiskiellon Malmin lentokentän ja sitä ympäröivien metsien alueelle, kunnes EU-komissio ja korkein hallinto-oikeus ovat perehtyneet niille esitettyihin argumentteihin ja ottaneet niihin kantaa. Mikäli ELY-keskus ei aseta vaarantamiskielloa, haluamme asiasta viipymättä valituskelpoisen päätöksen.

Helsingissä 27.11.2023

Håkan Lövdahl, puheenjohtaja
Malmin lentoaseman ystävät ry
puh. 050 5351428
info@malmiairport.fi

Liitteet

KAER Oy: Liito-oravakartoitus inventointikoirilla 21.10.2020, Malmin lentokenttä:
https://www.malmiairport.fi/wp-content/uploads/2020/11/liito-oravakartoitus_2020_KAER.pdf

KAER Oy: Liito-oravakartoitus inventointikoirilla, Malmin lentokenttä, yhteenveto syksy-talvi 2020-2021:
https://www.malmiairport.fi/wp-content/uploads/2021/01/liito-oravahavainnot_2020-2021.jpg

Petri Asikainen, Malmin lentokentän lepakkoselvitys 2015-2017:
<https://www.malmiairport.fi/wp-content/uploads/2017/07/MalminLentoAsemaLepakot2017AlustavaRaportti-web.pdf>

Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri, yhteenveto Malmin lentokentän alueen luontoarvoista ja niiden selvittämisen puutteista 26.9.2020:
<https://www.sll.fi/uusimaa/2020/09/26/malmin-luontoarvot-rakentaa-vai-saastaa/>

Malmin lentokentän luontoarvot: <https://malmiairport.fi/luontoarvot>